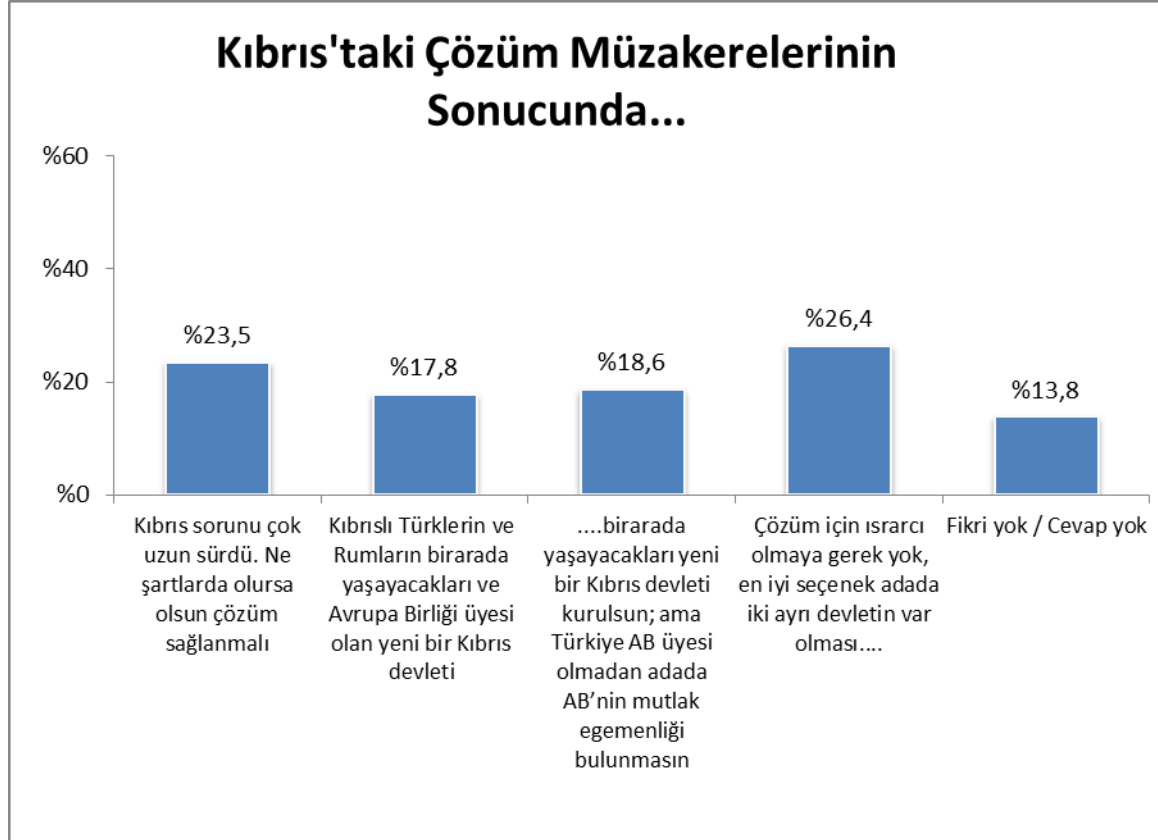

KIBRIS HAREKATININ 40. YILINDA TÜRK KAMUOYUNUN KIBRIS SORUNUNA BAKIŞ AÇISI

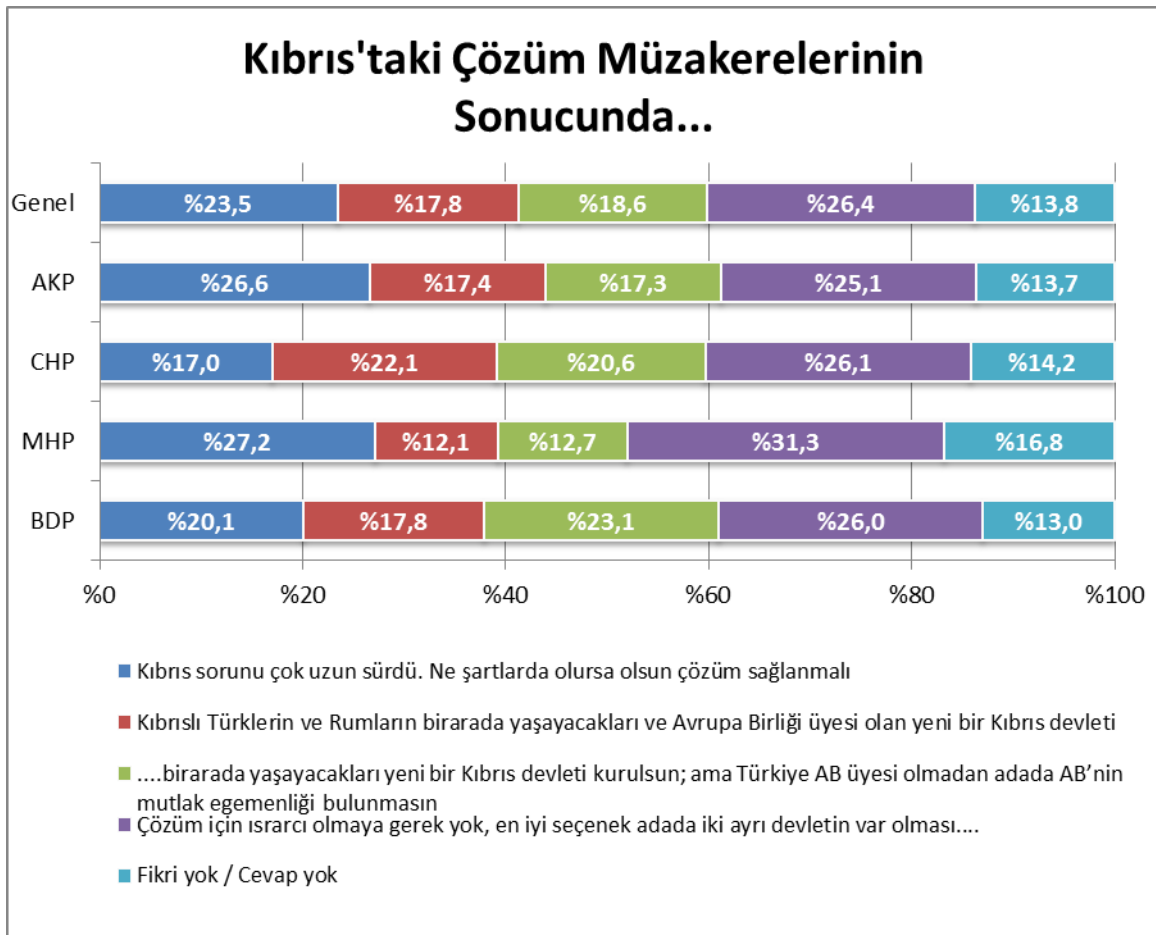
EDAM'ın kamuoyu araştırması, Kıbrıs hareketinden 40 yıl sonra kamuoyunda Kıbrıs sorunun çözüm şartlarına dair bir oydaşma bulunmadığını gösterdi. Araştırma çalışmasına katılanların yüzde 24'ü "ne şartlarda olursa olsun çözüm" derken, yüzde 26'lık bir kesim ise "çözüm için ısrarcı olmaya gerek yok" yanıtını verdi.

Ekonomi ve Dış Politika Araştırmalar Merkezi –EDAM'ın TNS aracılığıyla Türkiye çapında yaptırmış olduğu kamuoyu araştırmasına göre, Türkiye kamuoyunda sorunun ne şartlarla olursa olsun çözülmesini savunanlarla, Adada iki ayrı devletin var olmasını savunanların oranı hemen hemen aynı. AB üyesi ortak bir Kıbrıs devletini savunanların oranı yüzde 18'ken, AB'nin egemenliğini Türkiye'nin tam üyeliğine bağlayanların oranı da yüzde 19.

2 Mayıs -1 Haziran 2014 tarihleri arasında, Türkiye’de yaşayan seçmenleri temsil eden 1502 kişilik bir örnekleme yürütülen kamuoyu araştırmasında katılanlara Kıbrıs’ta devam eden görüşmelerin muhtemel sonuçlarından en fazla hangisini tercih ettikleri soruldu¹.

Araştırma çalışmasına katılanların yüzde 24’ü, Kıbrıs sorununun çok uzun sürdüğü ve ne şartlarda olursa olsun çözüm sağlanması yönündeki görüşe katılırken; tam tersi yöndeki “iki ayrı devlet” görüşüne katılanların oranı da benzer bir oranda kaldı.

Türkler ve Rumların Avrupa Birliği üyesi bir Kıbrıs devleti çatısı altında birarada yaşaması seçeneği görüşülen kişilerin yüzde 18’i tarafından tercih edildi. Buna karşılık, ortak devleti kabul eden ancak AB’nin Ada’daki egemenliğini Türkiye’nin tam üyeliğine bağlayan yüzde 19’luk bir kesim de bulunmakta. Dolayısıyla AB ile bağlantılı bir çözüm seçeneğine destek verenlerin oranı % 37 olarak alınabilir. Kıbrıslı Rumlar 2004 yılında AB’ye üye olduğundan ve dolayısıyla AB’nin de nihayetinde çözümün bir parçası olması gerekeceğinden, bu oran halen adada iki toplum arasında yürütülmekte olan müzakerelere destek olarak görülebilir.

Araştırma sonuçları Kıbrıs müzakerelerinin muhtemel sonuçları konusunda parti tabanları arasında olduğu kadar partilerin içlerinde de anlamlı farklılıklar olduğunu gösterdi. “iki ayrı devlet” seçeneğini tercih edenlerin oranı bütün partilerde yüzde 26’nın üzerinde olmakla

¹ Soru şu şekilde soruldu: “Bildiğiniz gibi, uzun bir aradan sonra, Kıbrıs meselesinin çözüme kavuşturulması amacıyla Türk ve Rum kesimleri arasında müzakereler yeniden başladı. Bu müzakerelerde şimdi okuyacağım sonuçlardan hangisinin elde edilmesini desteklersiniz?”

birlikte; MHP seçmenleri arasında bu seçenek yüzde 31 oranında tercih edilmiş. Dolayısıyla “iki ayrı devlet” seçeneğinin en kuvvetli destekçisinin MHP seçmenleri olduğu söylenebilir.

Bununla birlikte, “ne şartlarda olursa olsun çözüm sağlanmalı” görüşüne katılanların oranının da MHP tabanında yüzde 27 oranında destek alması, MHP seçmenlerinin Kıbrıs konusunda bölündüklerini göstermekte. Bu seçeneği tercih edenlerin oranı AKP seçmenleri arasında da yüzde 27. Bu açıdan iki parti seçmeninin tercihlerinin benzeştiğini söyleyebiliriz.

CHP seçmenlerinin en fazla tercih ettikleri seçenek yüzde 26’yla “iki ayrı devlet” seçeneği. Bununla beraber CHP tabanında ortak bir devleti savunanların oranı diğer partilere kıyasla oldukça yüksek. Koşulsuz olarak bu seçeneği tercih edenlerin oranı yüzde 22. Türkiye’nin AB’ye tam üyeliğini koşul olarak öne sürenlerin oranıysa yüzde 21. Bu sonuçlarla CHP tabanının diğer partilerden farklı olarak ortak bir devlet seçeneğine daha ılımlı yaklaştığını söyleyebiliriz.

Aynı soru EDAM tarafından bir dış politika uzmanlar paneline yöneltildiğinde, 92 uzmanın² yarısından fazlasının Ada’da Türklerin ve Rumların bir arada yaşayacakları ve AB üyesi bir Kıbrıs devleti seçeneğini tercih ettikleri görüldü. Buna AB’nin Ada’da hakimiyetini Türkiye’nin AB’ye tam üyeliği koşuluna bağlayan yüzde 24’lük kesim eklendiğinde, EDAM Dış Politika Uzmanlar Paneli’nin birinci tercihinin ortak bir devlet olduğunu söyleyebiliriz. “iki ayrı devlet” seçeneği katılanların sadece yüzde 17’si tarafından tercih edilirken; sorunun ne şartlarda olursa olsun çözülmesi seçeneğini tercih edenlerin oranı yüzde 8’de kaldı.

² Uzmanlar çalışmasına 92 uzman katılmış ve araştırma çalışması Infakto RW tarafından yürütülmüştür.